

---

advaitanubhuti

——
अद्वैतानुभूति

——
Document Information

Text title : Advaitanubhuti

File name : advaitanubhuti.itx

Category : vedanta, shankarAchArya

Location : doc_z_misc_shankara

Author : Adi Shankaracharya

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : In 84 verses

Latest update : November 21, 2020

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 21, 2020

sanskritdocuments.org

అద్వైతానుభూతి

॥ శ్రీః ॥

॥ అద్వైతానుభూతిః ॥

అహమానన్దసత్యాదిలక్షణః కేవలః శివః ।

సదాన్దాదిరూపం యత్తేనాహమచలోద్వయః ॥ ౧ ॥

అక్షిదోషాద్యథైకోఽపి ద్వయవద్భూతి చన్ద్రమాః ।

ఏకోఽప్యాత్మా తథా భాతి ద్వయవన్మాయయా మృషా ॥ ౨ ॥

అక్షిదోషవిహీనానామేక ఏవ యథా శశీ ।

మాయాదోషవిహీనానామాత్మైవైకస్తథా సదా ॥ ౩ ॥

ద్విత్యం భాత్యక్షిదోషేణ చన్ద్రే స్వే మాయయా జగత్ ।

ద్విత్యం మృషా యథా చన్ద్రే మృషా ద్వైతం తథాత్మని ॥ ౪ ॥

ఆత్మనః కార్యమాకాశో వినాత్మానం న సంభవేత్ ।

కార్యస్య పూర్ణతా సిద్ధా కిం పునః పూర్ణతాత్మనః ॥ ౫ ॥

కార్యభూతో యథాకాశ ఏక ఏవ న హి ద్విధా ।

హేతుభూతస్తథాత్మాయమేక ఏవ విజానతః ॥ ౬ ॥

ఏకోఽపి ద్వయవద్భూతి యథాకాశ ఉపాధితః ।

ఏకోఽపి ద్వయవత్పూర్ణస్తథాత్మాయముపాధితః ॥ ౭ ॥

కారణోపాధిచైతన్యం కార్యసంస్థాబ్చితోఽధికమ్ ।

న ఘటాభ్రాన్మృదాకాశః కుత్రచిన్నాధికో భవేత్ ॥ ౮ ॥

నిర్గతోపాధిరాకాశ ఏక ఏవ యథా భవేత్ ।

ఏక ఏవ తథాత్మాయం నిర్గతోపాధికః సదా ॥ ౯ ॥

ఆకాశాదన్య ఆకాశ ఆకాశస్య యథా న హి ।

ఏకత్వాదాత్మనో నాన్య ఆత్మా సిద్ధ్యతి చాత్మనః ॥ ౧౦ ॥

మేఘయోగాద్యథా నీరం కరకాకారతామియాత్ |
 మాయాయోగాత్తథైవాత్మా ప్రపఞ్చాకారతామియాత్ || ౧౧ ||
 వర్షోపల ఇవాభాతి నీరమేవాభయోగతః |
 వర్షోపలవినాశేన నీరనాశో యథా న హి || ౧౨ ||
 ఆత్మైవాయం తథా భాతి మాయాయోగాత్ప్రపఞ్చవత్ |
 ప్రపఞ్చస్య వినాశేన స్వాత్మనాశో న హి క్వచిత్ || ౧౩ ||
 జలాదన్య ఇవాభాతి జలోత్థో బుద్బుదో యథా |
 తథాత్మనః పృథగివ ప్రపఞ్చోఽయమనేకథా || ౧౪ ||
 యథా బుద్బుదనాశేన జలనాశో న కర్తృచిత్ |
 తథా ప్రపఞ్చనాశేన నాశః స్వాదాత్మనో న హి || ౧౫ ||
 అహినిర్లయనీజాతః శుచ్యాదిర్నాహిమాప్పుయాత్ |
 తథా స్థూలాదిసంభూతః శుచ్యాదిర్నాప్పుయాదిమమ్ || ౧౬ ||
 త్యక్తం త్వచమహిర్యద్యదాత్మత్వేన న మన్యతే |
 ఆత్మత్వేన సదా జ్ఞానీ త్యక్తదేహత్రయం తథా || ౧౭ ||
 అహినిర్లయనీనాశాదహేర్నాశో యథా న హి |
 దేహత్రయవినాశేన నాత్మనాశస్తథా భవేత్ || ౧౮ ||
 తక్రాదిలవణోపేతమజ్జైర్లవణవద్యథా |
 ఆత్మా స్థూలాదిసంయుక్తో దూష్యతే స్థూలకాదివత్ || ౧౯ ||
 అయఃకాష్ఠాదికం యద్వద్వహ్నివద్వహ్నియోగతః |
 భాతి స్థూలాదికం సర్వమాత్మవత్స్వాత్మయోగతః || ౨౦ ||
 దాహకో వైవ దాహ్యం స్యాద్దాహ్యం తద్వన్న దాహకః |
 వైవాత్మాయమనాత్మా స్యాదనాత్మాయం న చాత్మకః || ౨౧ ||
 ప్రమేయాదిత్రయం సార్థం భానునా ఘటకుడ్యవత్ |
 యేన భాతి స ఏవాహం ప్రమేయాదివిలక్షణః || ౨౨ ||
 భానుస్ఫురణతో యద్వత్స్ఫురతీవ ఘటాదికమ్ |
 స్ఫురతీవ ప్రమేయాదిరాత్మస్ఫురణతస్తథా || ౨౩ ||
 పిష్టాదిగులనప్పర్కాద్గులవత్ప్రీతిమాన్యథా |

ఆత్మయోగాత్ప్రమేయాదిరాత్మవత్ప్రీతిమాన్భవేత్ || ౨౪ ||

ఘటనీరాన్నపిష్టానాముష్ణత్వం వహ్నియోగతః |

వహ్నిం వినా కథం తేషాముష్ణతా స్యాద్యథా క్వచిత్ || ౨౫ ||

భూతభౌతికదేహానాం స్ఫూర్తితా స్యాత్మయోగతః |

వినాత్మానం కథం తేషాం స్ఫూర్తితా స్యాత్తథా క్వచిత్ || ౨౬ ||

నానావిధేషు కుమేషు వసత్యేకం నభో యథా |

నానావిధేషు దేహేషు తద్వదేకో వసామ్యహమ్ || ౨౭ ||

నానావిధత్వం కుమాభానాం న యాత్యేవ యథా నభః |

నానావిధత్వం దేహానాం తద్వదేవ న యామ్యహమ్ || ౨౮ || (నయామ్యహమ్)

యథా ఘటేషు నష్టేషు ఘటాకాశో న నశ్యతి |

తథా దేహేషు నష్టేషు వైవ నశ్యామి సర్వగః || ౨౯ ||

ఉత్తమాదీని పుష్పాణి వర్తన్తే సూత్రకే యథా |

ఉత్తమాద్యాస్తథా దేహా వర్తన్తే మయి సర్వదా || ౩౦ ||

యథా న సంస్పృశేత్సూత్రం పుష్పాణాముత్తమాదితా |

తథా వైకం సర్వగం మాం దేహానాముత్తమాదితా || ౩౧ ||

పుష్పేషు తేషు నష్టేషు యద్వత్సూత్రం న నశ్యతి |

తథా దేహేషు నష్టేషు వైవ నశ్యామ్యహం సదా || ౩౨ ||

పర్యజకరజ్జరస్థేషు నానేవైకాపి సూర్యభా |

ఏకోఽప్యనేకవదాభృతి తథా క్షేత్రేషు సర్వగః || ౩౩ ||

రజ్జరస్థస్థదోషాది సూర్యభాం న స్పృశేద్యథా |

తథా క్షేత్రస్థదోషాది సర్వగం మాం న సంస్పృశేత్ || ౩౪ ||

తద్రజ్జరస్థనాశేషు వైవ నశ్యతి సూర్యభా |

తథా క్షేత్రవినాశేషు వైవ నశ్యామి సర్వగః || ౩౫ ||

దేహో నాహం ప్రదృశ్యత్వాద్భౌతికత్వాన్న చేన్ద్రియమ్ |

ప్రాణో నాహమనేకత్వాన్మనో నాహం చలత్వతః || ౩౬ ||

బుద్ధిర్నాహం వికారిత్యాత్మమో నాహం జడత్వతః |

దేహేన్ద్రియాదికం నాహం వినాశిత్యాద్భటాదివత్ || ౩౭ ||

దేహేన్ద్రియప్రాణమనోబుద్ధ్యజ్ఞానాని భాసయన్ |
 అహంకారం తథా భామి చైతేషామభిమానినమ్ || ౩౮ ||
 సర్వం జగదిదం నాహం విషయత్వాదిదంధియః |
 అహం నాహం సుషుప్త్యాదౌ అహమః సాక్షితః సదా || ౩౯ ||
 సుప్తౌ యథా నిర్వికారస్తథావస్థాద్వయేఽపి చ |
 ద్వయోర్మాత్రాభియోగేన వికారీవ విభామ్యహమ్ || ౪౦ ||
 ఉపాధినీలరక్తాద్వైః స్ఫటికో వైవ లిప్యతే |
 తథాత్మా కోశజైః సర్వైః కామాద్వైర్నైవ లిప్యతే || ౪౧ ||
 ఫాలేన భ్రామ్యమాణేన భ్రమతీవ యథా మహీ |
 అగోఽప్యాత్మా విమూఢేన చలతీవ ప్రదృశ్యతే || ౪౨ ||
 దేహాత్రయమిదం నిత్యమాత్మత్వేనాభిమన్యతే |
 యావత్తావదయం మూఢో నానాయోనిషు జాయతే || ౪౩ ||
 నిద్రాదేహజదుఃఖాది జాగ్రద్దేహం న సంస్పృశేత్ |
 జాగ్రద్దేహజదుఃఖాదిస్తథాత్మానం న సంస్పృశేత్ || ౪౪ ||
 జాగ్రద్దేహవదాభాతి నిద్రాదేహస్తు నిద్రయా |
 నిద్రాదేహవినాశేన జాగ్రద్దేహో న నశ్యతి || ౪౫ ||
 తథాయమాత్మవద్భాతి జాగ్రద్దేహస్తు జాగరాత్ |
 జాగ్రద్దేహవినాశేన నాత్మా నశ్యతి కర్ణిచిత్ || ౪౬ ||
 హిత్వాయం స్వాప్నికం దేహం జాగ్రద్దేహమపేక్షతే |
 జాగ్రద్దేహప్రబుద్ధోఽయం హిత్వాత్మానం యథా తథా || ౪౭ ||
 స్వప్నభోగే యథైవేచ్ఛా ప్రబుద్ధస్య న విద్యతే |
 అసత్స్వర్గాదికే భోగే వైవేచ్ఛా జ్ఞానినస్తథా || ౪౮ ||
 భోక్త్రా బహిర్యథా భోగ్యః సర్వో దృషది కల్పితః |
 రూపశీలాదయశ్చాత్మభోగా భోగ్యస్వరూపకాః || ౪౯ ||
 జ్ఞస్య నాస్త్యైవ సంసారో యద్వదజ్ఞస్య కర్మిణః |
 జానతో వైవ భీర్యద్వద్రజ్జసర్పమజానతః || ౫౦ ||
 సైన్ధవస్య ఘనో యద్వజ్జలయోగాజ్జలం భవేత్ |

స్వాత్మయోగాత్తథా బుద్ధిరాత్మైవ బ్రహ్మవేదినః ॥ ౫౧ ॥

తోయాశ్రయేషు సర్వేషు భానురేకోఽప్యనేకవత్ ।

ఏకోఽప్యోత్మా తథా భాతి సర్వక్షేత్రేష్వనేకవత్ ॥ ౫౨ ॥

భానోరన్య ఇవాభాతి జలభానుర్జలే యథా ।

ఆత్మనోఽన్య ఇవాభాసో భాతి బుద్ధౌ తథాత్మనః ॥ ౫౩ ॥

బిమ్బం వినా యథా నీరే ప్రతిబిమ్బో భవేత్కథమ్ ।

వినాత్మానం తథా బుద్ధౌ చిదాభాసో భవేత్కథమ్ ॥ ౫౪ ॥

ప్రతిబిమ్బచలత్వాద్యా యథా బిమ్బస్య కర్ణిభిత్ ।

న భవేయుస్తథాఽఽభాసకర్తృత్వాద్యాస్తు నాత్మనః ॥ ౫౫ ॥ (భవేయుస్తథాభాస)

జలే శైత్యాదికం యద్వజ్జలభానుం న సంస్పృశేత్ ।

బుద్ధేః కర్మాదికం తద్వచ్చిదాభాసం న సంస్పృశేత్ ॥ ౫౬ ॥

బుద్ధేః కర్తృత్వభోక్తృత్వదుఃఖిత్యాద్యైస్తు సంయుతః ।

చిదాభాసో వికారీవ శరావస్థామ్బుభానువత్ ॥ ౫౭ ॥

శరావస్థాదకే నష్టే తత్తోఽభానుర్విసప్తవత్ ।

బుద్ధిర్లయే తథా సుప్తౌ నష్టవత్ప్రతిభాత్యయమ్ ॥ ౫౮ ॥

జలస్థాఝం జలం చోర్మిం భాసయన్భాతి భాస్కరః ।

ఆత్మాభాసం ధియం బుద్ధేః కర్తృత్వాదీనయం తథా ॥ ౫౯ ॥

మేఘావభాసకో భానుర్యేషుచ్చన్నోఽవభాసతే ।

మోహావభాసకస్తద్వన్నోహచ్చన్నో విభాత్యయమ్ ॥ ౬౦ ॥

భాస్యం మేఘాదికం భానుర్భాసయన్ప్రతిభాసతే ।

తథా స్థూలాదికం భాస్యం భాసయన్ప్రతిభాత్యయమ్ ॥ ౬౧ ॥

సర్వప్రకాశకో భానుః ప్రకాశ్యైర్నైవ దూష్యతే । (ప్రకాశ్యైర్నైవ)

సర్వప్రకాశకో హ్యోత్మా సర్వైస్తద్వన్న దూష్యతే ॥ ౬౨ ॥

ముకురస్థం ముఖం యద్వన్ముఖవత్ప్రతిభతే మృషా ।

బుద్ధిస్థాభాసకస్తద్వదాత్మవత్ప్రతిభతే మృషా ॥ ౬౩ ॥

ముకురస్థస్య నాశేన ముఖనాశో భవేత్కథమ్ ।

బుద్ధిస్థాభాసనాశేన నాశో వైవాత్మనః క్వచిత్ ॥ ౬౪ ॥

తామ్రకల్పితదేవాదిస్తామ్రాదన్య ఇవ స్ఫురేత్ |
 ప్రతిభాస్యాదిరూపేణ తథాత్మోత్థమిదం జగత్ || ౬౫ ||
 ఈశజీవాత్మవద్భూతి యథైకమపి తామ్రకమ్ |
 ఏకోఽప్యాత్మా తథైవాయమీశజీవాదివన్మృషా || ౬౬ ||
 యథేశ్వరాదినాశేన తామ్రనాశో న విద్యతే |
 తథేశ్వరాదినాశేన నాశో నైవాత్మనః సదా || ౬౭ ||
 అధ్యస్తో రజ్జుసర్పోఽయం సత్యవద్రజ్జుసత్తయా |
 తథా జగదిదం భాతి సత్యవత్స్వాత్మసత్తయా || ౬౮ ||
 అధ్యస్తాహేరభావేన రజ్జురేవావశిష్యతే |
 తథా జగదభావేన సదాత్మైవావశిష్యతే || ౬౯ ||
 స్ఫటికే రక్తతా యద్వదుపాధేర్నీలతామృరే |
 యథా జగదిదం భాతి తథా సత్యమివాద్వయే || ౭౦ ||
 స్ఫటికే రక్తతా మిథ్యా మృషా ఖే నీలతా యథా |
 తథా జగదిదం మిథ్యా ఏకస్మిన్నద్వయే మయి || ౭౧ ||
 జీవేశ్వరాదిభావేన భేదం పశ్యతి మూఢభిః |
 నిర్భేదే నిర్విశేషేఽస్మిన్కథం భేదో భవేద్భ్రువమ్ || ౭౨ ||
 లిజ్జస్య ధారణాదేవ శివోఽయం జీవతాం వ్రజేత్ |
 లిజ్జనాశే శివస్యాస్య జీవతావేశతా కుతః || ౭౩ ||
 శివ ఏవ సదా జీవో జీవ ఏవ సదా శివః |
 వేత్స్యైక్యమనయోర్యస్తు స ఆత్మజ్ఞో న చేతరః || ౭౪ ||
 క్షీరయోగాద్యథా నీరం క్షీరవద్ధృశ్యతే మృషా |
 ఆత్మయోగాదనాత్మాయమాత్మవద్ధృశ్యతే తథా || ౭౫ ||
 నీరాక్షీరం పృథక్కృత్య హంసో భవతి నాన్యథా |
 స్థూలాదేః స్వం పృథక్కృత్య ముక్తో భవతి నాన్యథా || ౭౬ ||
 క్షీరనీరవివేకజ్ఞో హంస ఏవ న చేతరః |
 ఆత్మానాత్మవివేకజ్ఞో యతిరేవ న చేతరః || ౭౭ ||
 అధ్యస్తవోరజః స్థాణోర్వికారః స్యాన్న హి క్వచిత్ |
 నాత్మనో నిర్వికారస్య వికారో విశ్వజస్తథా || ౭౮ ||

జ్ఞాతే స్థాణౌ కుతశోఽరశోఽరాభావే భయం కుతః ।
జ్ఞాతే స్వస్మిన్కుతో విశ్వం విశ్వాభావే కుతోఽఖిలమ్ ॥ ౭౯ ॥
గుణవృత్తిత్రయం భాతి పరస్పరవిలక్షణమ్ ।
సత్యాత్మలక్షణే యస్మిన్న ఏవాహం నిరంశకః ॥ ౮౦ ॥
దేహాత్రయమిదం భాతి యస్మిన్బ్రహ్మణి సత్యవత్ ।
తదేవాహం పరం బ్రహ్మ దేహాత్రయవిలక్షణః ॥ ౮౧ ॥
జాగ్రదాదిత్రయం యస్మిన్ప్రత్యగాత్మని సత్యవత్ ।
స ఏవాహం పరం బ్రహ్మ జాగ్రదాదివిలక్షణః ॥ ౮౨ ॥
విశ్వాదికత్రయం యస్మిన్పరమాత్మని సత్యవత్ ।
స ఏవ పరమాత్మాహం విశ్వాదికవిలక్షణః ॥ ౮౩ ॥
విరాడాదిత్రయం భాతి యస్మిన్సాక్షిణి సత్యవత్ ।
స ఏవ సచ్చిదానందలక్షణోఽహం స్వయంప్రభః ॥ ౮౪ ॥
ఇతి శ్రీమత్పరమహంసపరివ్రాజకాచార్యస్య
శ్రీగోవిందభగవత్పూజ్యపాదశిష్యస్య
శ్రీమచ్ఛంకరభగవతః కృతౌ
అద్వైతానుభూతిః సమూహార్థా ॥

---

advaitanubhuti

pdf was typeset on November 21, 2020

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

